

gaa ud fra, at Regeringen overhovedet ligeaa vel har et aabent Oje for, hvad der kan tjene Landets Interesse, som Rigsdagen har det, og jeg mener tillige, at man maa kunne gaa ud fra, at naar der virkelig maatte siges at være en almindelig Stemning, en Enighed i Rigsdagen om, at en saadan Opsigelse burde finde Sted, vilde ingen Regering kunne staa imod, i alt Fald ikke i Længden. Men i alt Fald forekommer det mig, at det lader sig meget bedre høre at sige: Viser det sig, at Konventionen virker uheldig, kan man jo sige sig løs derfra, end at gøre gældende, hvad det ærede Medlem for Røge gjorde, naar han sagde: Lad os se, om det har noget at betyde med den Frygt, der er udtalt for, at Norge skulde overskøje Danmark paa det litterære Marked, saa er der jo altid Tid nok til at forandre vor Stilling og søge Indtrædelse i Bernerkonventionen. Lige over for denne sidste Betragtning kan jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at det forekommer mig, at det er for sildt at løste Brønden til, naar Bærnet er druknet. Naar det har vist sig, som jo mange mene, og som forekommer mig meget rimeligt, at Bogvirksomheden i Danmark vil lide et stort Staar, naar man lader Norge forblive i Konventionen og derimod holder Danmark udenfor, er det en daarlig Trøst, at man siger: Ja, naar det viser sig, at den danske Boghandel er bleven ødelagt, kan man altid gøre det om igen. Nej, det kan man ikke saa let gøre, men derimod kan man være temmelig rolig for, at der ikke i et Mars Tid vil kunne ske saadanne Virkninger af Danmarks Indtrædelse i Konventionen, at der kunde tilføjes de danske — ja, hvad skal jeg kalde dem — Udøvere af Musik nogen Skade, som de ikke vilde kunne forvinde. Jeg vil slutte med at henvise til nogle Ord, som bleve fremførte af et æret Medlem for Kjøbenhavn for kort Tid siden. Det har for Danmark, tror jeg, en overmaade stor Betydning at hævde sin Stilling som en værdig Deltager i den hele europæiske Kulturudvikling, og det har sin store Betydning for Danmark i politisk Henseende at vise sig som den, der respekterer andre Landses Understaatters naturlige Rettigheder. Jo mere Danmark maa attraa en neutral Stilling, desto mere Opfordring er der ogsaa til at stille sig saaledes over for fremmede Lande, at der fra deres Side ikke kan rejses nogen Indsigelse mod Danmarks hele politiske Fremfærd. Danmark kan ikke være tjent med at blive stemplet i Udlandet som et Land, der alene af Hensyn til en maatte mere indbildt end virkelig Fordel for sig staa imod den Udvikling, som den almindelige europæiske Civilisation peger hen imod.

Nosager: Naar det ærede Medlem for Berninge (S. Holm) og siden det ærede Medlem for Kjøbenhavns 13de Valgtreds (Mejer) have udtalt, at jeg har stemplet det foreliggende Forslag som antiagravisk, saa er det jo ikke Tilfældet, at jeg har gjort mig skyldig i noget saadant. Jeg har kun ud fra mit Synspunkt udtalt, at jeg for den almindelige Dplysnings Fremme i det økonomiske Livs og Landbrugets Interesse anbefalede det ærede Ting at stemme for Ændringen under Nr. 6. Med Hensyn til Ændringen under Nr. 5 erkender jeg, at det er et Ændringsforslag, som gaar i friskindet Retning, og derfor agter jeg at stemme for det.

Ordføreren (Trier): Jeg skal kun gøre et Par Bemærkninger til nogle enkelte Ytringer, som ere faldne fra det ærede Medlem for Røge (Alberti). Han henviste til, at Indrømmelsen af Bernerkonventionens Fordele vilde medføre at Bevillingerne paa Finansloven til Forfattere ikke længer havde nogen Berettigelse. Det forekom mig, at det er to Ting, som ikke have noget med hinanden at gøre, og det er noget farligt at stille dem saaledes over for hinanden, som her er gjort, fordi man derved, hvis man ikke tiltraadte Bernerkonventionen, med Rette kunde saa Udseende af at have anerkendt en voksende Forpligtelse for Rigsdagen til paa Finansloven at yde Bevillinger af den Art. Men i øvrigt forekommer det mig, at de to Ting forholdt sig saaledes til hinanden som en Understøttelse, man giver, forholder sig til et Menneskes Ret til at arbejde og nyde Udbyttet af sit Arbejde, og har man Valget mellem de to Ting, tror jeg nok, det er det sidste, der vil have den afgørende Betydning. Dernæst sagde det ærede Medlem, at det var ikke Bernerkonventionen i og for sig, og det var ikke de enkelte Landses Lovgivninger i og for sig, der gjorde Ulykker, det var først, naar de kom sammen, at de gjorde Ulykker. Ja selvfølgelig! Men om de i saa Fald gøre Ulykker eller ikke, beror ikke paa Bernerkonventionen, som den er, men paa det enkelte Lands Lovgivning. Hvis det enkelte Lands Lovgivning er saaledes, at man har taget de fornødne Garantier, fører det Ulykkestab ikke til forsejlede Børn, men det bliver sunde og raste Børn, der fødes, for saa har man i Forvejen sørget for, at Ulykkestabet blev indgaaet paa de rette Bilsaar. Naar den ærede Taler spurgte, om vi da vare klogere end andre og kunde tænkes at have sikret os bedre, saa vil jeg svare: Ja, vi ere klogere end de andre, hvis vi træffe Garantier, som de andre ikke have